



Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.082/2022/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Pintér Tamás egyéni ügyvéd (Cím20) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a Dr. Vágó György LL.M ügyvéd (Cím22) által képviselt **Alperes1** (Cím15) I. rendű és **Alperes2** (Cím15) II. rendű alperes ellen munkáltató egészségsértése miatti kártérítés tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 25.M.70.125/2020/53. sorszámú ítéletével szemben az I. rendű alperes által 56. sorszámon, a felperes által 54. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében részben megváltoztatja, a sérelemdíj összegét 800.000 (nyolcszázezer) forintra felemeli, a felek az elsőfokú eljárás során keletkezett perköltségeiket maguk viselik. A 227.120 (kétszázhuszonhétezer-százhusz) forint eljárási illetékből az alperesek külön felhívásra kötelesek 113.560 (száztizenháromezer-ötszázhatvan) forint egyetemlegesen történő megfizetésére, a felperest terhelő 113.560 (száztizenháromezer-ötszázhatvan) forint illetéket az állam viseli. Az elsőfokú eljárás során keletkezett 167.370 (százhatvanhétezer-háromszázhetven) forint előlegezett eljárási költségből a felperest terhelő 83.685 (nyolcvanháromezer-hatszáznyolcvanöt) forintot az állam viseli, az alperesek a Budapest Környéki Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására egyetemlegesen kötelesek 83.685 (nyolcvanháromezer-hatszáznyolcvanöt) forint megfizetésére, egyebekben a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg az eddig lerótt összegen felül további 52.030 (ötvenkettőezer-harminc) forint fellebbezési illetéket az állam javára. A felperest terhelő le nem rótt 176.000 (százhatvenhatezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. február 7. napján hozott 25.M.70.125/2020/53. sorszámú ítéletével az I. rendű alperest kötelezte 1.052.153 forint jövedelempótló kártérítés, 19.977 forint utazási többletköltség és 150.000 forint sérelemdíj, illetve a késedelmi kamat megfizetésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[2] Az elsőfokú bíróság a felperest kötelezte az alperesek részére együttesen 68.137 forint perköltség megfizetésére. Megállapította továbbá, hogy amennyiben a követelés végrehajtása az I. rendű alperessel szemben eredménytelen, abban az esetben a II. rendű alperes köteles az ítéletben meghatározott összegek megfizetésére. A pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel rendelkezett az eljárás során felmerült költségek és az elsőfokú eljárás illetékének megfizetéséről.

[3] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes 2018. december 6-án szóban állapodott meg az I. rendű alperes beltagjával, azaz a II. rendű alperessel arról, hogy munkaviszonyt létesít az I. rendű alperessel. A megállapodás szerint a felperes napi 8 órában, nettó 700 forintos órabérért végzett az I. rendű alperes által működtetett munkahelyen munkát. Feladatát képezte a munka során keletkező hulladékanyag összetakarítása, a famegmunkáló gépek kezelésénél történő közreműködés, a famegmunkálás során a fa megfogása, rakodása, sóder és homoklapátolás. A felperes ezen kívül egy alkalommal tűzifa ügyfél részére történő kiszállításában is közreműködött. Munkabérét naponta, napi elszámolással kapta meg a II. rendű alperestől, vagy annak fiától tanú7tól.

[4] 2018. december 21-én a felperest munkavégzés közben baleset érte, mely során a jobb keze V. ujjára egy farönk esett. A balesetre úgy került sor, hogy a II. rendű felperes arra kérte a felperest, egy 20-40 kg-os méteres hosszúságú farönköt tegyenek arrébb. A művelet során a farönkök megcsúsztak és az egyik farönk a felperes jobb keze V. ujjára esett rá és ez okozta a sérülését. A II. rendű alperes fia a baleset napján a felperest a helységi Kórház neve szállította, ahol a kezét megműtötték, gipszsin elhelyezésére került sor. A baleset eredményeként a felperes a jobb kéz V. ujj alapperc fejének darabos, ízületi, nyílt törését szenvedte el, jobb keze V. ujjá roncsolt sebzése és a hajlító ínhüvelyének megnyílása sérülések mellett.

[5] Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a felperes gyógykezelésével, a sérüléssel összefüggésben lebonyolított műtétekkel kapcsolatos tényállást, megállapítva, hogy a felperesnek 2018. december 23. és 2019. július 25. között 25 alkalommal kellett megjelennie kontrollvizsgálat vagy műtét elvégzése céljából a helységi kórházban. 2018. december 21. és 2019. július 25. között a felperes folyamatosan munkaképtelen volt, kezének

végző állapota 2019. július 25-re alakult ki. E szerint a jobb keze V. ujj érzőfunkciója és keringése nem károsodott, az ujj mozgása részlegesen károsodott, a jobb kéz fogóképessége az ujj teljes hajlításának elmaradásával gyógyult. A felperes a jövőben, illetőleg a jelenben bizonyos tevékenységeket illetően akadályozott, 2019. július 25. óta csak részben akadályozott bizonyos tevékenységekben, így az 5 kilogramm feletti tárgyak emelése, megfogása tekintetében. A kézsérülése nehéz munka és cipelés tekintetében akadályozza, de pl. számítógépes klaviatúra használatára, gépelésre alkalmas a keze. Ebből következően a kézsérülése kizárólag azon munkák tekintetében jelent akadályt vagy korlátozást, amely a jobb kéz V. ujj funkcióját teljes mértékben igényli (pl. precíziós kétkézi munka).

[6] Az elsőfokú bíróság kisebb részben találta alaposnak a felperes módosított keresetét, melyben a munkavégzés során bekövetkezett balesete alapján az I. rendű alperes kötelezését kérte 19.977 forint utazási többletköltség, 2.762.983 forint jövedelempótló kártérítés, továbbá havi jövedelempótló kártérítés címén véghatáridő nélkül 61.200 forint járadék és 3.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[7] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége abban az esetben vizsgálható, amennyiben a felek között munkaviszony áll vagy állt fenn. E körben a munkaviszony időtartamának nincs jelentősége (Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény).

[8] A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy közte és az I. rendű alperes között munkaviszony állt fenn. A perben meghallgatott tanúk vallomása alapján az elsőfokú bíróságban az ítéleti bizonyosságot eredményező szilárd meggyőződés alakult ki arról, hogy 2018. december 6-án a felperes és az I. rendű alperes határozatlan idejű munkaviszony létesítésében állapodtak meg. A felperes ezen kereseti hivatkozását törvényes képviselő1 (felperes édesanyja), tanú2 (felperes korábbi nevelőapja édesanyja volt élettársa), tanú5 (felperes unokatestvére), továbbá tanú1 és tanú9 tanúvallomása alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság azon tanúk vallomásának, akik nem rendelkeztek releváns információval a munkaviszonnyal összefüggésben (tanú4 és tanú3) nem tulajdonított jelentőséget.

[9] Az elsőfokú bíróság a felperes és az I. rendű alperes közötti munkaviszony létrejöttét egyértelműen alátámasztó tanúvallomásként értékelte törvényes képviselő1 tanúvallomását, aki azt állította, hogy a felperes december 6-tól a baleset időpontjáig a munkahelyen dolgozott napi 8 órában és a fákkal kellett dolgoznia, illetőleg az egyes munkagépekkel. Ezt a felperes édesanyja egy alkalommal személyesen is látta. tanú2 tanúvallomása szintén megerősítette, hogy a felperes a fák feldolgozása során segített, pakolt, vékonyabb ágakat rendezett, illetve volt, hogy ketten együtt mentek dolgozni a munkahelyre. tanú1 tanúvallomása amiatt bírt jelentőséggel, mert az édesanyja által rendelt tűzifát 2018 decemberében a tanú vette át, a szállításra pedig a felperes és a II. rendű alperes fia által került sor. Ekkor szóba került a felperes és a tanú között, hogy a felperes az I. rendű alperesnek dolgozik, melyre a felperes és a II. rendű alperes fia is igenlő választ adott.

Később egy külön alkalommal a felperes megerősítette a tanú számára, hogy a munkahelyen végez munkát.

[10] Az elsőfokú bíróság releváns bizonyítékként értékelte tanú9 tanúvallomását is, aki 2018. év végén három alkalommal is látta a felperest a fatelepen munkát végezni; sódert lapátolni, famegmunkálás során segíteni és seperi. A tanú közvetlen tudomással rendelkezett továbbá egy olyan telefonbeszélgetésről is, amikor tanú7 arra kérte a felperest, hogy sürgős munka elvégzése céljából azonnal menjen a fatelepre munkát végezni. Annak ellenére, hogy törvényes képviselői és tanú5 a felperes hozzátartozói voltak, az elsőfokú bíróság vallomásukat aggálytalannak tekintette azért, mert vallomásukat más, az elsőfokú eljárás során meghallgatott érdektelen tanúk vallomása alátámasztotta (tanú2, tanú1, tanú9). Más tanúk vallomása alapján beazonosítható volt az az időszak, amikor tanú2 munkát végzett az I. rendű alperesnél, ebből következően a tanú a 2018. decemberi időszakra tudott nyilatkozni amikor azt adta elő, hogy a felperes is végzett munkát a munkahelyen és volt alkalom, hogy együtt mentek oda dolgozni. A tanúk vallomása egyértelműen cáfolta azt az alperesi előadást, hogy a felperes csak rajzolgatni és beszélgetni járt a munkahelyre, mivel a meghallgatott tanúk vallomásából egyértelműen munkavégzésre lehetett következtetni.

[11] Az elsőfokú bíróság tanú1 tanúvallomását is relevánsnak találta, mivel a tanú nem kizárólag a felperestől hallottakra alapította az állítását, hanem a tűzifa kiszállításnál is jelen volt. tanú9 tanúvallomása pedig azért volt kiemelkedő jelentőségű, mert a perben releváns időszakban, azaz 2018 decemberében három alkalommal is járt a munkahelyen és mindhárom alkalommal látta a felperest munkavégzés közben.

[12] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor mellőzte tanú7 (a II. rendű alperes fia) és tanú11 (a II. rendű alperes keresztfia) vallomását a tényállás megállapításakor, mivel rokoni kapcsolatban álltak a II. rendű alperessel és tanúvallomásuk nem állt összhangban más objektív bizonyítékkal.

[13] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a felperes foglalkoztatását alátámasztotta az a tény is, hogy tanú8 a II. rendű alperes egyik munkavállalója 2018. november második feléig végzett munkát, így az ő kieső munkaerejének pótlása a decemberi időszakban indokolt volt. Ezen kívül a felperes az elsőfokú eljárás során a személyes meghallgatásakor részletesen leírta a munkahely felépítését, az eszközök tárolását és azt, hol tárolják a pénzt. Mindez arra engedett következtetni, hogy nem csupán szabadidő eltöltése vagy unaloműzés céljából jelent meg a munkahelyen, hanem munkát végzett. Az elsőfokú bíróság ezért a józan ész és az életszerűség alapján is arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes és a felperes között munkaviszony állt fenn. Mindezek alapján lehetőség volt a felperes részéről az Mt. 166. §-a alapján a balesetével összefüggő kárigény érvényesítésére.

[14] Az elsőfokú bíróság vizsgálta a munkabér kérdését is. A felperes azon kereseti hivatkozását, hogy nettó 700 forintos órabérben állapodott meg az I. rendű alperessel,

bizonyítottanak találta figyelemmel arra, hogy az Mt. 44. §-a értelmében elsősorban a munkáltató kötelezettsége a munkaszerződés írásba foglalása, amit a konkrét esetben az I. rendű alperes elmulasztott. Emellett rendelkezésre álltak olyan bizonyítékok, amelyek nem közvetlenül a felperestől származó információk alapultak.

[15] A felperes munkabér összegére vonatkozó állítását törvényes képviselői és tanú5, továbbá tanú9 tanúk vallomása alátámasztotta. A tanúk szavahihetőségéhez ezzel összefüggésben sem fért kétség. tanú9 kifejezetten nyilatkozott arra is, hogy tanú2 nemtetszését fejezte ki amiatt, hogy ugyanolyan 700 forintos órabért kap, mint a felperes. Ebből következően. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a nettó 700 forintos órabérre vonatkozó megállapodást is bizonyítottanak találta.

[16] Az elsőfokú bíróság a felperes 2018. december 21-én bekövetkezett balesetét illetően vizsgálta az Mt. 166. § (2) bekezdése értelmében a munkáltató mentesülését eredményező körülményeket.

[17] Alaptalannak találta az alperesek arra történő hivatkozását, hogy a baleset a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső körülmény miatt következett be, azzal nem kellett számolni és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését a munkáltató elkerülje. Az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontját értelmezve az elsőfokú bíróság rámutatott, a munkáltató csak a jogszabályban meghatározott mindhárom konjunktív feltétel együttes fennállása esetén mentesülhet a kártérítési felelősség alól. A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma ehhez kapcsolódóan az 1/2018. (VI. 26.) KMK véleményében kifejtette, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó feladatok ellátása, az ezzel összefüggős magatartás, munkaszervezés, anyag, felszerelés, berendezés, energia tulajdonsága, állapota mozgatása, működtetése, általában a termelés kockázata a munkáltató ellenőrzési körébe tartozik. A felperes a balesete bekövetkezésekor farönköket mozgatott az I. rendű alperes telephelyén, ezért a tevékenysége a munkáltató ellenőrzési körébe tartozónak minősült, ezért az I. rendű alperes nem mentesülhetett a kártérítési felelősség alól.

[18] Az elsőfokú bíróság nem találta igazoltnak az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti feltételek fennállását sem. A károsult kizárólagos és elháríthatatlan károkozó magatartásának ugyanis abban az esetben van jelentősége, amennyiben a munkáltató részéről nem történt a balesettel összefüggő szabályszegés. Nem vitatott peradat, hogy a felperes munkavédelmi oktatásban nem részesült, amely az Mt. 51. § (4) bekezdése szerinti munkáltatói kötelezettség megszegéseként volt értékelhető. Emiatt megállapítható volt, hogy a balesettel összefüggésben történt munkáltatói mulasztás, szabálytalanság, hiszen a munkavállaló csak abban az esetben kezdheti meg a munkát, amennyiben a munkáltató meggyőződik arról, hogy a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekkel készségszinten rendelkezik. Az Mvt. 49. § (1) bekezdése és 55. §-ának megfelelő munkavédelmi oktatás hiányában még abban az esetben sem mentesülhetett az I. rendű alperes a kártérítési felelősség alól, amennyiben a felperes szakszerűtlenül fogta meg a farönköt.

[19] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak tanú11 tanúvallomása alapján, hogy a felperes kifejezetten utasítás ellenére végzett munkát a farönkök pakolásakor. A tanú vallomását kirekesztette a bizonyítékok közül, mert a munkaviszony fennállta körében is olyan állításokat tett, amelynek tényyszerűsége az egyéb bizonyítékokra figyelemmel nem volt megállapítható. A tanú hozzátartozói, rokonai kapcsolatban állt a II. rendű alperessel, mindezek alapján szavahihetősége megkérdőjelezhető volt. Az elsőfokú bíróság életszerűtlennek találta, hogy a felperes a 20-40 kg-os farönköket egyedül kívánta mozgatni. Ezzel kapcsolatban a felperes előadását találta igazoltnak, mely szerint a II. rendű alperes utasítására vett részt a farönkök rendezésében.

[20] A mentesülést megalapozó tények bizonyítottsága hiányában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az I. rendű alperes a balesettel összefüggő teljes kárt köteles a felperes részére megtéríteni az Mt. 167. § (1) bekezdése szerint. A kártérítés összezszerűségét illetően az Mt. 169. § (1) bekezdése, 172. § (2) bekezdése és 177. §-ában foglaltakat vette figyelembe.

[21] A jövedelempótló kártérítéssel kapcsolatos keresetet részben találta alaposnak, vizsgálva, hogy az azt megalapozó három konjunktív feltétel, vagyis a károkozás folytán bekövetkező munkaképesség-csökkenés, illetve a jövedelemcsökkenés a károsult felróhatósága hiányában következett-e be.

[22] A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői véleményt aggálytalannak találta és az abban foglaltak szerint állapította meg, a felperes mely időszakban minősült munkaképtelennek, illetőleg mely időszakban, milyen tevékenység ellátásában volt korlátozott, illetve akadályozott.

[23] A jövedelempótló kártérítés iránti igényt 2018. december 22. és 2019. július 25. közötti időszakra találta alaposnak, rögzítve, hogy a felperes a baleset miatt lett munkaképtelen és emiatt esett el attól a jövedelemtől, amelyet baleset hiányában az I. rendű alperesnél megkereshetett volna. A 700 forintos nettó munkabéren alapuló kereseti kérelemmel egyezően határozta meg a marasztalási összeget, havi 147.558 forint alapján. A szakértői véleményt a munkaképtelenség időszakát illetően aggálytalannak tekintette, figyelembe véve azokat a tényeket, hogy a jobbkezes felperes jobb kezét a 2018. december 21. és 2019. július 25. közötti időszakban három alkalommal kellett műteni, a kezén hónapokig gipsz volt, illetve alumíniumsínt is viselnie kellett. Az egészségügyi dokumentáció alátámasztotta, hogy sűrűn kellett kontrollra és gyógytornára jelentkeznie és a jobb kezét kímélnie kellett. A keresőképtelenség vizsgálatánál a balesetkor ellátott munkakör volt irányadó, figyelemmel az Ebtv. 44. § és 45. §-ában foglaltakra.

[24] A 2019. július 16-tól kezdődő időszakra a felperes jövedelempótló kártérítés iránti keresetét azért utasította el, mert az akkorra már véglegesnek tekinthető 3 %-os mértékű baleseti egészségkárosodás jelentéktelen mértékűnek minősült. A felperes számára felróható volt továbbá, hogy nem rendelkezett jövedelemmel, mivel bizonyítottnak nem keresett állást annak ellenére, hogy a baleseti sérülése a munkavégzési képességét ekkor már nem érintette. Megállapítható volt, hogy a Munkaügyi Központtal sem volt együttműködő, vagyis a jövedelemkiesése neki felróható módon következett be.

[25] Az elsőfokú bíróság az Mt. 177. §-a alapján alkalmazandó a Ptk. 6:522. § (2) bekezdés c) pontja alapján a keresetben igényelt utazási többletköltség iránti igényt jogalapjában és összecszerűségében is alaposnak találta, figyelemmel az egészségügyi dokumentációra.

[26] Az elsőfokú bíróság a 3.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére irányuló igényt az Mt. 9. §-a alapján alkalmazandó, a Ptk. 2:43. § a) pontja, 2:52. § (1) bekezdése és 2:52. § (3) bekezdése alkalmazásával vizsgálta.

[27] Rámutatott, hogy a sérelemdíjnak kettős funkciója van, részben a sérelmet szenvedett félnek okozott hátrány kompenzálása, anyagi kárpótlása, részben a magánjogi büntetés a hasonló jogsértések megelőzése érdekében (BH2019.268).

[28] A perben egyértelműen bizonyított, hogy a felperest a munkavégzés közben érte a baleset, amely maradandó károsodással járt, ezért a sérelemdíj iránti igénye elutasítására nem kerülhetett sor. Az elsőfokú bíróság az orvosszakértői véleményre hivatkozva rögzítette, hogy a felperes balesettel összefüggő egészségkárosodása 3 %-os volt, a jobb kezén az V. ujj közeli kisízületei merev állapota és a végpercmozgás beszűkülése következett be, amely elmarad a fiziológiához képest 2 cm-rel. Ugyanakkor egyéb, a kezét ért sérelem nem volt megállapítható, állapota végleges, abban sem javulás, sem romlás nem várható. Igen csekély mértékűnek találta az elsőfokú bíróság az ekként bekövetkezett egészségkárosodást, hiszen az ujj funkciója és keringése nem károsodott és a mozgás is csak részlegesen. A felperes esetében három műtetre került sor, a munkavégzési képességét azonban gyakorlatilag nem érinti a bekövetkezett állapot és a munkaerőpiacon történő elhelyezkedését sem akadályozza. A szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a kézsérülés önmagában a kétkezi munkák elvégzésében sem akadályozza a felperest, kizárólag azokban az esetekben, amelyben precíziós kétkezi munka elvégzése indokolt. A felperes sérült keze gépelésre és számítógépes klaviatúra használatára is alkalmas, ezért nem volt bizonyított, hogy titkárnői munkát nem tud ellátni. A felperes is azt adta elő az elsőfokú eljárás során, hogy a baleset után volt olyan időszak, amikor kétkezi munkát végzett. A felperes kézsérülése a egyéb érdekelt2nél történő elhelyezkedését sem akadályozza, mert az ahhoz szükséges egészségi, fizikai, pszichikai alkalmassági vizsgálat során ez nem kizáró tényező. A felperest a kialakult végleges állapota nem akadályozza, nem korlátozza a tisztálkodásban, az öltözködésben, a higiéniai szükségletei ellátásában sem, önmagát el tudja látni, kizárólag a nehéz, 5 kg-nál nehezebb dolgok megfogása és felemelése tekintetében van részleges akadályozottsága.

[29] A jogsértés körében az elsőfokú bíróság értékelte, hogy az I. rendű alperes munkavédelmi oktatás nélkül alkalmazta a felperest, elmulasztotta a munkaköri feladatok biztonságos ellátásához szükséges ismeretek készségszintű átadását. A sérelemdíj kettős funkciójára figyelemmel ezen a címen 150.000 forint megfizetését találta elégségesnek és szükségesnek, hivatkozva a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.339/2020/8. számú ítéletére is.

[30] Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperessel szembeni eredménytelen végrehajtás esetére a Ptk. 3:155. § alapján alkalmazandó 3:139. §-ára alapította a II. rendű alperes felelősségének megállapítását.

[31] Az elsőfokú bíróság részletesen indokolta az újabb orvosszakértő kirendelésére irányuló alperesi indítvány elutasítását. Kifejtette, hogy a perben előterjesztett szakvélemény és annak kiegészítése aggálytalan volt, abban a szakértők megjelölték a szakértői irányelvet, meghatározták az egészségkárosodás mértékét, amely a szakértők által felhívott 7/2012. (II. 14.) NEMFI rendelet 1. számú melléklete 3.11. és 3.16. táblázatai szerint volt értékelendő. A kisujj amputációja maximum 5 %-os egészségkárosodás megállapítását teszi lehetővé. Az izom, ín károsodásokat, a tengelyeltéréseket, a megmaradt funkció alapján kellett értékelni. Érvelése szerint a perben kirendelt szakértők az egészségi állapot értékelésére vonatkozó kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek és a felperes jobb kezének V. ujj funkciókárosodását, annak hatásait megfelelően határozták meg. Az tény, hogy a szakértői véleményben a szakértői irányelvet pontosan nem jelölték meg, még nem eredményezte annak aggályosságát.

[32] Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 3.§ (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a perben kirendelt szakértők teljeskörűen eleget tettek a szakértő törvényben meghatározott feladatainak. A szakértők a felperes által rendelkezésre bocsátott valamennyi egészségügyi dokumentációt értékelésük körébe vonták, a felperes személyes vizsgálatára is sor került, a műszeres vizsgálatok lefolytatása pedig nem kötelező. Mindezek alapján vontak le következtetést az állapotával kapcsolatban, vagyis a szakvéleményt megalapozó, az ahhoz szükséges eljárást lefolytatták.

[33] Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a felperes munkaképtelenségének időtartamát a szakértők nem indokolták meg. A szakértők ugyanis az eset összes körülményét figyelembevéve határozták az időtartamot, melyet az elsőfokú bíróság aggálytalanak talált. Az a körülmény, hogy tanú2 arra tett nyilatkozatot a tanúvallomásában, hogy a felperes az első műtét után már végzett házkörüli feladatokat, nem tette kétséggé a szakvélemény munkaképtelenséggel összefüggő megállapításait. tanú2 ugyanis nem a felperes munkaképességéről tett nyilatkozatot, pusztán arról, hogy egyes háztartási munkákat elvégzett a balesetet követően. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján nem találta indokoltnak másik orvosszakértői vélemény beszerzését, illetve a szakvélemény további kiegészítését.

A felperes fellebbezése

Az alperesek fellebbezése

[39] Az alperesek az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben annak megváltoztatásával a kereset teljes körű elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték.

[40] Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az Mt. 42. § (1), (2) bekezdésében, továbbá 45. § (1), (4) bekezdésében foglaltakat és tévesen alkalmazta a munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó, az Mt. 166. § (1) bekezdésében, 167. § (1) bekezdésében és 177. §-ában meghatározottakat is.

[41] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjára alapították azzal, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét minősítse okszerűtlennek, módosítsa a tényállást, illetőleg az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből vonjon le eltérő jogi következtetést.

[42] A fellebbezésben kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabályok megsértésével és a bizonyítékok téves értékelésével állapította meg a munkaviszony fennállását. A felperes kereseti előadását egyetlen tanú sem erősítette meg. A felperes csupán családtagjait és ismerőseit nevezte meg tanúként, azonban ők is többnyire az általa elmondottak alapján rendelkeztek információkkal. A felperes a biztosítóval szembeni kárigény érvényesítése során nem munkahelyi, hanem otthoni balesetre hivatkozott, továbbá az ambuláns kezelések adatai szerint az orvosi vizsgálatokon sem jelezte, hogy munkahelyi baleset történt.

[43] A felperes azt adta elő, hogy az édesanyja, továbbá a II. rendű alperes és tanú7 jelen voltak a szóbeli megállapodás megkötésekor. tanú7 a II. rendű alperes fia, aki nem volt jogosult semmilyen megállapodás megkötésére. törvényes képviselői tanúvallomása pedig nem támasztotta alá a keresetben hivatkozottakat, hiszen a felperes édesanyja nem volt jelen a megállapodáskor. A felperes állításait a II. rendű alperes és tanú7 tanú következetesen tagadták. tanú5, aki szintén a felperes hozzátartozója volt, olyan nyilatkozatot tett a vallomásában, miszerint a II. rendű alperes munkaszerződés megkötését ígérte a felperesnek. Ilyen állítást azonban a felperes sem tett, egyebekben pedig a tanú a felperestől szerezte az információit, vagyis a vallomása nem volt figyelembe vehető. Ezzel szemben tanú3 és tanú4 egybehangzóan állították, hogy nem látták a felperest a fatelepen munkát végezni, ugyanakkor tanú1 és tanú9 is csak a felperes elmondása alapján állították, hogy munkaviszonyban állt. tanú11 tanú is cáfolta a keresetben foglaltakat, mivel azt adta elő, hogy a felperes csupán személyes elfoglaltság miatt, teázni jelent meg a fatelepen.

[44] Mindebből nem lehetett okszerűen arra a megállapításra jutni, hogy a felperes és az I. rendű alperes között munkaviszony állt fenn, de az sem nyert bizonyítást, hogy a baleset bekövetkezésekor a felperes a II. rendű alperes irányítása, utasítása szerint járt el. A munkabér kifizetése sem bizonyított és ilyen tartalmú megállapodás ténye sem igazolt a

perben. A felperes nem tudott megjelölni olyan konkrét előkészítő, befejező munkákat, amelyeket el kellett végeznie, nem tudta megjelölni a munkaviszonnyal kapcsolatos részleteket, így a munkáltató működési rendjét, a munka- és a pihenőidőt. Életszerűtlen továbbá, hogy a perbeli időszakban még kiskorú és nem erős felépítésű felperest egy fatelepen foglalkoztatták. Csupán a felperes családtagjai tettek olyan nyilatkozatot, hogy látták a munkahelyen dolgozni a felperest és az édesanyja is csak egy ilyen alkalmat említett. Az ott ellátandó feladatok jellegéből azonban nem következett, hogy a felperes foglalkoztatására sor került. Munkaviszony hiányában pedig a munkáltató kárfelelősségére alapított keresetnek nem volt jogalapja.

[45] Az alperesek vitatták a szakértői véleményben foglaltakat is, mivel az kizárólag az ambuláns lapok tartalmán és a felperes személyes előadásán alapult. Vitatták, hogy a felperes 8 hónapon keresztül munkaképtelennek minősült, ennek indokait a szakvélemény nem tartalmazta, csupán a kezelőorvos véleményére hivatkozva határozták meg a szakértők a munkaképtelenség időtartamát. Az a körülmény, hogy 2019. július 25-re alakult ki a felperes végleges egészségügyi állapota, még nem azonos azzal, hogy addig munkaképtelen volt. A szakértő a kiegészítő véleményben sem reagált érdemben ezekre a kérdésekre és ennek tévesen nem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság, holott tanú2 tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy a felperes a második műtét után már mindenféle házimunkát elvégzett.

[46] Az alperesek a jövedelempótló kártérítéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezést „túlzottan nagyvonalúnak” találták, mivel annak konkrét tényeken és számokon kell alapulnia, melyeket a felperes a perben nem bizonyított. Ezzel összefüggésben is vitatta a szakértői vélemény megállapításait, a korlátozottsággal, akadályozottsággal összefüggő időtartamok meghatározását illetően.

[47] Vitatták a szakértői vélemény megállapítását az egészségkárosodás 3 %-os mértékére vonatkozóan is. A szakértői vélemény szerint az ujj amputációja 5 %-os egészségkárosodást indokol. Ehhez képest a szakértők nem adták alapos indokát annak, hogy a felperesnél megvalósult csekély mértékű károsodás miért alapozta meg a 3 %-os egészségkárosodás meghatározását. Az elsőfokú bíróság ítéletével ellentétben a megállapítás részleteit a szakértőnek kellett volna kifejtienie konkrétan meghatározva, hogy mely funkcionális vagy esztétikai tényezők alapján határozta meg a százalékos mértéket. Erre tekintettel továbbra is arra hivatkozott, hogy a baleseti eredetű egészségkárosodás mértéke 0,5 %, hiszen a sérült V. ujj érzőfunkciója és keringése nem károsodott, a mozgás pedig csak részlegesen károsodott.

[48] Az alperesek a sérelemdíjjal összefüggésben is vitatták az elsőfokú ítéletet és a keresetet elutasító döntés meghozatalát kérték, függetlenül a munkaviszony bizonyítottságától.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[49] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezéssel érintett részben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltség megfizetésére történő kötelezését kérte.

[50] A munkaviszonnyal kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság teljeskörűen mérlegelte az eljárás során beszerzett bizonyítékokat, azokat egyenként és összességében is figyelembe vette, értékelő tevékenységét kellő mértékben indokolta. Logikus és okszerű következtetések alapján állapította meg a munkaviszony fennállását. A bizonyítékok értékelése a fellebbezésben nem vitatható, mivel az a bírói mérlegelés része. Ugyanakkor a fellebbezés kizárólag az alperesekre kedvező nyilatkozatokat tartalmazott. Az orvosszakértői véleményt illetően is megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság eljárását kifejtve, hogy a bíróság az elsőfokú ítéletében részletesen indokolta az orvosszakértői véleménnyel kapcsolatos álláspontját.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme

[51] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben arra az esetre amennyiben a fellebbezés a kereset elutasítását illetően nem vezet eredményre, a felperesi fellebbezéssel érintett részében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték és a felperes perköltségben történő marasztalását.

[52] Kifejtették, hogy nem volt indokolt a perben feltárt körülmények alapján magasabb összegű sérelemdíj megállapítása. A felperest ért nem vagyoni sérelem ugyanis bagatell jellegű volt és az csekély mértékben volt az alpereseknek felróható. A biztosító is 3 %-os egészségkárosodás vett figyelembe. A perbeli szakvélemény szerint pedig a maradandó károsodás csekély súlyúnak minősült.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[53] A felperes fellebbezése kisebb részben alapos, az alperesek fellebbezése nem alapos.

[54] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékok helytálló, a logika szabályainak megfelelő egyenként és összességében történő értékelésével a tényállást helyesen állapította meg és megfelelő jogi következtetések alapján érdemben túlnyomórészt helytálló döntést hozott. A másodfokú bíróság a sérelemdíj összecszerűségének megállapítását megalapozó mérlegelés szempontjaival nem értett egyet.

[55] Az Mt. 44. §-a értelmében a munkaszerződést írásba kell foglalni, az írásba foglalás elmulasztása miatt a munkaszerződés érvénytelenségére csak a munkavállaló hivatkozhat a munkába lépést követő 30 napon belül. Az Mt. 23.§-a szerint a munkaszerződés írásba foglalásáról a munkáltatónak kell gondoskodnia és arról is, hogy annak egy példányát a munkavállaló részére átadja. Az Mt. 45. § (1) bekezdése alapján a munkaszerződésben a feleknek legalább a munkavállaló alaphérében és munkakörében meg kell állapodniuk.

[56] Az elsőfokú bíróság e törvényi rendelkezésekre figyelemmel helyesen vizsgálta azt, hogy írásbeli munkaszerződés hiányában a keresetben hivatkozott munkaszerződés szóbeli megállapodás alapján létrejött-e a felek között, figyelemmel arra is, hogy a munkaviszony fennállása alapvető feltétele volt a munkáltatóval szembeni kártérítési igény érvényesítésének, amint arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott.

[57] Az alperes alaptalanul állította a fellebbezésében a bizonyítékok téves értékelését és a tényállás jogszabálysértő megállapítását. A felperes keresetében hivatkozottakat ugyanis a tanúk vallomása és az egyéb peradatok is alátámasztották, amelyeket az elsőfokú bíróság megfelelően értékelt. A felperes a kereseti hivatkozását nem kizárólag családtagjai, illetve ismerősei tanúvallomásával tudta alátámasztani. Ezzel összefüggésben kiemelendő, hogy az elsőfokú bíróság éppen a hozzátartozói viszonyra tekintettel kizárólag azért tekintette relevánsnak a tényállás megállapításakor törvényes képviselő tanúvallomását, mivel az általa elmondottakat más, a felperessel hozzátartozói jogviszonyban nem álló érdektelen tanúk is megerősítették.

[58] Az elsőfokú bíróság a tanúk vallomására részletesen és alaposan hivatkozott és kellő részletességgel indokolta, hogy az egyes tanúk vallomásának mennyiben tulajdonított bizonyító erőt. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal, hogy tanú1 és tanú9 – akik nem a felperes hozzátartozói – tanúvallomása lényeges volt, mivel közvetlenül is észlelték a felperes munkavégzését a releváns időszakban a fatelepen. tanú1nak kifejezetten a felperes, illetőleg tanú7 erősítette meg, hogy a felperes az I. rendű alperes számára munkát végez. tanú9 2018 év végén három alkalommal járt a munkahelyen és a felperes mindhárom alkalommal munkát végzett, ami szintén azt támasztotta alá, hogy az I. rendű alperes érvelésével szemben a felperes nem teázgatni, beszélgetni és rajzolgatni járt a fatelepre, hanem konkrét munkafeladatokat végzett. A tanúk által említett feladatok egyeztek a felperes keresetében hivatkozottakkal, miszerint a fatelepen a fakitermeléssel kapcsolatban kellett feladatokat ellátnia, amely részben takarítási, részben a fák rendezésével kapcsolatos feladatokat jelentett, homok-, sóderlapátolást, kisebb fák megfogását, a fa-megmunkáló gépekkel kapcsolatos tevékenység során közreműködést.

[59] Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor mellőzte tanú7 tanúvallomását a tényállás megállapításakor. tanú7 a II. rendű alperes fiaként nem volt teljesen érdektelennek tekinthető és az általa előadottakat több érdektelen tanú vallomása is cáfolta. Azon tanúk vallomása (tanú5, tanú3 és tanú4), akik nem látták a felperest a telepen, vagy közvetve a

felperestől származó információkkal rendelkeztek, szintén nem volt releváns a vallomása a tényállás megállapítása körében.

[60] Az elsőfokú bíróság annak is alapos és kimerítő indokát adta, hogy tanú11 tanúvallomásának milyen okból nem tulajdonított jelentőséget. A tanú is hozzátartozói viszonyban állt a II. rendű alperessel. A baleset napján jelen volt, azonban a korábbi időszakra vonatkozó tanúvallomását több érdektelen tanú vallomása cáfolta, ezért azt a baleset körülményei tekintetében sem lehetett releváns bizonyítékként értékelni.

[61] A tanúk vallomása egyértelműen alátámasztotta, hogy az I. rendű alperes szóbeli megállapodás alapján teljes munkaidőben alkalmazta a felperest, akinek a napi rendes működés körébe tartozó fizikai munkát kellett végeznie, rendszeresen, az I. rendű alperes által üzemeltetett munkahelyen. A munkaviszony lényeges elemeiben való megállapodás kiderítését éppen az nehezítette, hogy az I. rendű alperes az írásba foglalással kapcsolatos munkáltatói kötelezettségének nem tett eleget. A tanúk vallomása alapján a keresetben megjelölt időszak, azaz a 2018. decemberi időszak is egyértelműen beazonosítható volt. A 2001. szeptember 14-én született felperes 2018. december 6-án a 16 életévét betöltötte, ezért az Mt. 34. § (2) bekezdése alapján jogszerűen létesíthetett munkaviszonyt. Külön megállapodás hiányában a munkaviszony az Mt. 45. § (2) bekezdése alapján határozatlan időre létesül, ezért az a körülmény, hogy erre a felek a megállapodásukkor nem tértek ki, nem érintette a munkaviszony létrejöttét.

[62] Az elsőfokú bíróság helytállóan vont le következtetést a munkabérre vonatkozó megállapodás létrejöttét illetően is. Bár a felperes édesanyja törvényes képviselőül úgy nyilatkozott, hogy a megállapodás megkötésekor nem volt jelen, vallomásában arra is kitért, hogy a baleset napján – 2018. december 21-én – tanú7 5.600 forintot fizetett meg aznapi járandóságként a felperesnek, ami megfelelt 8 órai munkavégzés alapján a felperes által hivatkozott nettó 700 forintos órabérnek. törvényes képviselőül arra is nyilatkozott, hogy a felperes naponta kapta meg a munkabért az I. rendű alperesnél végzett munkáért.

[63] Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe az összecszerűség tekintetében tanú9 tanúvallomását is, aki tanú2 hivatkozása alapján tudott konkrét adatot mondani a felperes munkabérére vonatkozóan, mivel a tanúnak tanú2 panaszkodott arról, hogy ugyanúgy 700 forintos órabért kap a munkahelyen végzett munkáért, mint a felperes.

[64] Figyelemmel arra, hogy a munkáltató kártérítési igényét megalapozó munkaviszony bizonyított volt, az alperesek alaptalanul hivatkoztak a fellebbezésben az Mt. 166. § és 167. §-ában meghatározott munkáltatói kártérítési felelősség szabályainak téves alkalmazására, figyelemmel a 1/2018. (VI. 26.) KMK véleményre is.

[65] Az igazságügyi orvosszakértői véleménnyel összefüggésben azért találta alaptalannak az ítéltábla az alperes fellebbezését, mert az elsőfokú bíróság a szakvélemény kiegészítését is elrendelte. Ítélete indokolásában pedig kellően részletesen, a releváns

jogszabályokra hivatkozva fejtette ki álláspontját azzal összefüggésben, hogy a szakvéleményt miért találta aggálytalannak és azt miért tekintette az érdemi döntéshozatal során irányadónak. A szakvélemény nem volt hiányos, homályos, önmagának vagy a per adatainak ellentmondó, a bíróság által feltett kérdésekre választ tartalmazott, ezért az aggálytalannak minősült (BH.2017.314.).

[66] Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 3. § (1) bekezdése értelmében a szakértő a szakvéleménye elkészítését megelőzően a szükséges vizsgálatokat lefolytatta, vagyis értékelte és figyelembe vette a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentációt, emellett a felperes személyes vizsgálatára és meghallgatására is sor került. Önmagában nem eredményezte a szakvélemény alaptalan voltát az, hogy nem konkrétan jelölte meg azt a szakmai irányelvet, amelyet figyelembe vett az egészségkárosodás mértékének meghatározásakor. Az elsőfokú ítélet helytállóan foglalt állást a felperes 2018. december 21. és 2019. július 25-e közötti munkaképtelenségéről is. Ennek értékelése szakkérdés volt, ezért nem volt jelentősége tanú2 tanú vallomásának a háztartási munkákat illetően. A szakértői vélemény a 15. oldalán tartalmazza, hogy a baleset követően milyen ellátást kapott a felperes; a törést drótokkal egyesítették, gipszsínt helyeztek fel, melyet 2019. január 22-én eltávolítottak és otthoni tornakezelést javasoltak. A fémanyagot később eltávolították, de a gyógytornakezelés ellenére nem javuló funkció miatt 2019. április 2-án ismét műtétet végeztek: drótok használatával fémcsont helyeztek be a felperes kezébe, amelyet május 2-án távolítottak el, ezt követően további gyógytornakezelés történt. 2019. július 2-án pedig a rekonstrukciós műtét dróttjait eltávolították. Mindezekre tekintettel a felperes orvosi irataiban foglalt állapotának megfelelően nyilatkozott a szakértő a felperes munkaképtelenségének időszakáról.

[67] Az alperesek alaptalanul vitatták az egészségkárosodás mértékére vonatkozó megállapítást is, mivel önmagában abból a tényből, hogy egy ujj amputációja 5 %-os egészségkárosodásnak minősül, nem következett, hogy a felperes esetében megállapított 3 % megalapozatlan volt. A szakértők részletesen nyilatkoztak arra, hogy milyen károsodás állapítható meg a felperes jobb kéz V. ujján a baleset következtében. Abból a körülményből, hogy az ujj érzőfunkciója és keringése nem károsodott, kizárólag az ujj mozgásának részleges károsodása állapítható meg végleges jelleggel, nem következett, hogy a 3 %-os egészségkárosodásra vonatkozó megállapítás nem volt megalapozott. A százalék konkrét meghatározása a szakértő kompetenciájába tartozik, amely során az adott ügy valamennyi körülményét értékeli. A fellebbezésében megjelölt 0,5 %-os egészségkárosodással kapcsolatos érvelésnek amiatt sem volt az ügy érdemi elbírálását befolyásoló jelentősége, mivel a 0-4%-ig terjedő egészségkárosodás a NEFMI rendelet 1. mellékletének 3.16. táblázata szerint nem számottevő egészségkárosodásnak minősül.

[68] A másodfokú bíróság alaptalannak találta az alperesek fellebbezését a jövedelempótló kártérítés összegszerűségét illetően is, amelyben nem a számítást vitatták, hanem a munkaképtelenség időtartamát, a szakértői vélemény hiányosságaira hivatkozva. A másodfokú bíróság a munkaképtelenség időtartamával kapcsolatos fentebb kifejtett megállapításait e vonatkozásban is irányadónak tekintette, ebből következően a felperes a 2018. december 22. és 2019. július 25. napja közötti időtartamra megalapozottan igényelte a jövedelempótló kártérítést. Erre az időszakra az alperesnél bekövetkezett balesete miatt

elesett attól a jövedelemtől, amit baleset hiányában az alperesnél megkereshetett volna az Mt. 169.§ (1) bekezdésére figyelemmel.

[69] A másodfokú bíróság alaptalannak találta a sérelemdíj elutasítására irányuló fellebbezési kérelmet is. Egyetértett az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy a munkahelyi baleset következtében kialakult maradandó egészségkárosodás, a felperesnél bekövetkezett sérülés tényére figyelemmel, az egészségsértéssel összefüggő személyiségi jogsértésre, a testi épség és egészség megsértésére alapított sérelemdíj iránti igény elutasítására nem volt lehetőség. A személyiségi jogi sérelem megvalósulása okán a Ptk. 2:43. § a) pontja és 2:52. § (1) és (3) bekezdése értelmében vizsgálni kellett a sérelemdíjra irányuló követelés összecszerúságát.

[70] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a sérelemdíj felemelése tárgyában kisebb részben találta alaposnak. Az elsőfokú bíróság a mérlegelés szempontjainál valamennyi, a perben releváns körülményt figyelembe vett, azonban a másodfokú bíróság ezeknek meghatározó jelentőséget tulajdonította, ami kihatott az összeg megállapítására. Az ítéltábla is relevánsnak találta, hogy igen csekély mértékű a baleseti eredetű egészségkárosodás valósult meg a felperesnél. Relevanciája volt annak is, hogy maga a sérülés kizárólag a mozgás funkcióját érintő következményekkel járt, mivel a szakértői vélemény szerint a jobb kéz V. ujj érzőfunkciója és keringése nem károsodott, kizárólag az ujj mozgásában és funkcionális használatában maradt fenn részleges károsodás. Ez abban nyilvánul meg, hogy a jobb kéz fogóképesége az ujj teljes hajlításának elmaradásával gyogyult. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a legtöbb tevékenységben, munkakör ellátásában, akár fizikai munkák elvégzésében nem akadályozza és nem korlátozza a felperest a bekövetkezett véglegesnek minősülő egészségkárosodása.

[71] A másodfokú bíróság azért találta indokoltnak a sérelemdíj 800.000 forintra történő felemelését, mert nagyobb jelentőséget tulajdonított a sérelemdíj magánjogi büntető funkciója körében annak, hogy az I. rendű alperes az akkor még kiskorú felperest írásbeli munkaszerződés nélkül és munkavédelmi oktatás mellőzésével foglalkoztatta, ami igen súlyos munkáltatói szabálytalanságnak minősült. A felperes kiskorúként úgy végzett munkát a fatelepen, veszélyes tereptárgyak, munkagépek között, hogy nem volt a biztonságos munkavégzés ellátásához szükséges ismeretek birtokában. A sérelemdíj kompenzációs funkcióját illetően pedig nagyobb jelentőséget kellett tulajdonítani az elsőfokú bíróság értékeléséhez képest annak a ténynek, hogy a baleset elszenvedésekor a felperes még nem volt nagykorú és az elszenvedett sérülése életre szóló, maradandó állapotot idézett elő nála, ami egy megfelelő munkavédelmi oktatással és a munkafeladatok elővigyázatos kiosztásával elkerülhető lett volna.

[72] A keresetben megjelölt 3.000.000 forint azonban rendkívül eltúlzott volt. A felperest a sérülése folytán kialakult egészségi állapota ugyanis bizonyítottan nem akadályozza abban, hogy tovább tanuljon, képezze magát, munkát vállaljon, továbbá egészséges társadalmi, családi életet éljen. Mindezekre tekintettel a felperes sérülésének maradandó jellegével, továbbá az elszenvedett lelki és fizikai fájdalmakkal, a munkáltatói

szabálysértéssel, ugyanakkor a felperes életkörülményeinek nem számottevő változásával a 800.000 forintos sérelemdíj megfizetése állt arányban, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét e körben részben megváltoztatta a sérelemdíj összegének felemelésével.

[73] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíjra vonatkozó részében részben megváltoztatta. A pernyertesség arányának megváltozása kihatott a perköltségre, az eljárási költségekre és az eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezésekre is. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[74] A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban irányadó pertárgyértéket az elsőfokú bírósággal egyezően 3.785.337 forintban határozta meg. A felperes javára megítélt összegekre és a sérelemdíj felemelt összegére figyelemmel a felperes 1.872.130 forintban minősült pernyertesnek, ami a pertárgyérték 50%-a.

[75] A felek pervesztességének és pernyertességének az aránya azonos volt, ezért – a felperesi fellebbezésben foglaltakat is érintve – a másodfokú bíróság a Pp. 83.§-a alapján úgy rendelkezett, hogy a felek maguk viselik az elsőfokú eljárás során keletkezett perköltségüket.

[76] Az elsőfokú eljárás illetéke és az eljárási költségek tekintetében is szükséges volt a feleket terhelő hányad ismételt meghatározása. Az eljárási illeték 227.120. forint, melynek 50%-a terhelte az alpereseket. A felperest terhelő összeget az állam viseli.

[77] Az eljárási költségek összege 167.370 forint volt, amely szintén 50%-os arányban terhelte a feleket. Az alperesek marasztalása ennek megfelelően 113.560 forintra módosult.

Záró rendelkezések

[78] Az alperesek alaptalanul fellebbeztek, a felperes fellebbezése kisebb részben alapos. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság azt tekintette irányadónak, hogy a felperes a 3.000.000 forintos sérelemdíj iránti fellebbezése 650.000 forint tekintetében lett alapos ($150.000 + 650.000 = 800.000$), az alperes által fellebbezett pertárgyérték 1.222.130 forint volt, így az alperesnek erre tekintettel kellett a felperes perköltségét megtérítenie. A másodfokú bíróság erre figyelemmel a költségfelszámítás szerint az IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján 50.000 forintban állapította meg a felperes másodfokú perköltségét.

[79] A fellebbezési illeték megállapítására vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdésén alapul. Ennek során a másodfokú bíróság az alperes által fellebbezett pertárgyértéket 1.222.130 forintban, a felperes által fellebbezett pertárgyértéket 2.850.000 forintban állapította meg. Az alperes a pervesztességéhez igazodóan 650.000 forint (sérelemdíj felemelése) + 1.222.130 forint (egyéb marasztalási összegek) figyelembevételével 97.770 + 52.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére köteles. A fellebbezés előterjesztésekor igazoltan 97.740 forintot előzetesen lerótt, így csupán a különbözet megfizetésére kellett kötelezni.

[80] A felperest munkavállalói költségkedvezmény illette meg a Pp. 525. §-a értelmében, melyre tekintettel a felperest terhelő fellebbezési illetéket a Pp. 102. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2022. június 16.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró